

VRUJ DAG

elke dag cultuur doen

JAARVERSLAG 2014

Tevreden bij VRIJDAG

Wij zijn tevreden over het eerste activiteitenjaar bij VRIJDAG. We zijn goed op weg zo blijkt wel uit dit Jaarverslag. De door ons voorgenomen beleidsontwikkelingen zijn opgestart, gehaald of naderen hun voltooiing. Profilering van VRIJDAG krijgt vorm en de naamsbekendheid neemt toe. Er verschenen veel artikelen in de pers over onze activiteiten en onze websites werden door ruim 160.000 mensen bezocht. We hebben nieuw beleid geformuleerd voor Cultuureducatie, Programmering, Podia en voor het Sociale Domein. Er is uitvoering gegeven aan de provinciale Amateurkunstondersteuning en onderzocht hoe we die ondersteuning ook in de stad Groningen kunnen opbouwen. In onze organisatie verloopt de integratie van de medewerkers, die afkomstig zijn uit twee qua bedrijfscultuur aanzienlijk verschillende organisaties, voorspoedig en wij constateren dat er veel gedeelde passie is wat de samenwerking tussen de verschillende kunstenaar-docenten stimuleert.

Deelname aan onze activiteiten ligt boven verwachting bijna 30% hoger dan in 2013 en stijgt daarmee ook ruim uit boven hetgeen is overeengekomen in het Programma van Eisen en ons eigen Werkplan 2014-2015.

Maar er zijn ook tegenvallers, die met name voortkomen uit de afwikkeling van de fusie na juli 2013. We hebben bijvoorbeeld veel last gehad van het nieuwe leerlingen-administratiesysteem dat de Stedelijke Muziekschool net voor de fusie heeft aangeschaft. Het systeem en bijhorend contract was niet goed doordacht en uitgewerkt, waardoor wij tal van nieuwe applicaties moesten laten ontwikkelen. Dat heeft veel vertraging opgeleverd. Bovendien kon onze nieuwe website lange tijd niet worden gekoppeld aan het nieuwe inschrijfsysteem. Mede hierdoor was de website onvoldoende toegankelijk.

Het feit dat er dit jaar geen enkele duidelijkheid is gekomen in de ontwikkeling van de gewenste gezamenlijke huisvesting aan de Sint Jansstraat is teleurstellend. In ons bedrijfsplan hebben wij ingezet op de nodige efficiëntievoordelen daarvan en op de verwachting dat gezamenlijke huisvesting versterkend zal werken op een robuuste en duurzame toekomst voor VRIJDAG.

Maart 2015

Jan Brouwer
directeur-bestuurder bij VRIJDAG

Inhoudsopgave

Beleid bij VRIJDAG	1
Muziek bij VRIJDAG.....	2
Theater bij VRIJDAG.....	3
Beeldende Kunst bij VRIJDAG.....	4
Cultuureducatie bij VRIJDAG	5
Provinciale Amateurkunst bij VRIJDAG	6
Podia bij VRIJDAG	7
Sociaal domein bij VRIJDAG	8
Organisatie bij VRIJDAG.....	9
Samenwerken bij VRIJDAG	11

Beleid bij VRIJDAG

In het Plan VRIJDAG 2014-2016 beschrijven wij onze ambities en doelstellingen voor de komende jaren. Wij willen een organisatie zijn waar iedereen elke dag van de week actief aan cultuur kan doen, zelf zijn culturele loopbaan kan vormgeven en zich daardoor als mens verder kan ontwikkelen. Wij kiezen er nadrukkelijk voor om deelname aan onze activiteiten ook mogelijk te maken voor mensen die daar niet vanzelfsprekend mee in aanraking komen, ofwel om economische redenen, ofwel omdat zij behoren tot kansarme doelgroepen. Daarmee spreken wij uit dat wij een plek in willen nemen in het sociaal maatschappelijke domein en partner willen zijn van organisaties die daarin werkzaam zijn.

Actieve deelname voor alle mensen in de stad en de provincie Groningen dwingt ons om laagdrempeliger te programmeren zonder aan kwaliteit en talentontwikkeling concessies te doen. Dat betekent een koerswijziging wat betreft de bestaande inhoudelijke concepten, vooral bij muziek, en bijscholing van de kunstenaar-docenten die bij ons werken. Door de fusie is er nu de kans om in eigen huis muziek, theater en beeldende kunst onderling te integreren. Dat levert interessante nieuwe werkvormen op; zeker in het kennismakingsaanbod.

In opdracht van de provincie Groningen ondersteunt, stimuleert en activeert VRIJDAG kunst- en cultuurparticipatie. Daarvoor is destijds een Werkplan geschreven dat voorziet in bevordering van deskundigheid in het amateurveld, het voeren van regie op (talent)ontwikkeling en het vergroten van de zichtbaarheid en bekendheid van de aanwezige amateurkunstenaars. Beoogd doel is een kennisplatform voor amateurkunst te bieden en service te verlenen aan de individuele beoefenaars van amateurkunst. De gemeente Groningen heeft aangegeven zich te willen aansluiten bij deze provinciale opdracht en dat zullen wij vanaf 2015 in gang zetten.

De opdracht die de gemeente Groningen in 2012 had gegeven voor cultuureducatie in het primair onderwijs in de stad bleek niet te werken. Wij hebben aangegeven daarvoor nieuw beleid te willen ontwikkelen in 2014, waarbij we met name een grotere betrokkenheid van het onderwijs zelf willen realiseren. Onder de titel *Samen doen* hebben wij voorstellen voor nieuw beleid geschreven dat door de Kunstraad en de gemeente Groningen positief is ontvangen. Ons beleid op de ontwikkeling van onze (gefuseerde) organisatie staat in het teken van maximale integratie van ons personeel en ontwikkeling en versterking van de stafdiensten om zo de gewenste ambities te bereiken en VRIJDAG als nieuwe organisatie snel en duurzaam te profileren.

Muziek bij VRIJDAG

Aan ons brede en gevarieerde aanbod van lessen en cursussen Muziek namen dit jaar ruim 1300 jongeren en volwassenen deel; een groei ten opzichte van 2013. Er werden meer cursorische activiteiten georganiseerd vanuit onze ambitie om kortlopend en laagdrempelig aanbod te programmeren. Dat geldt ook voor de toename in de samenspel activiteiten; ruim 300 mensen speelden dit jaar samen in een orkest, ensemble, band of koor. Op onze zoektocht naar een nieuw muzikaal concept hebben we de bekende componist Merlijn Twaalfhoven gevraagd een bijscholingsprogramma voor een aantal muziekdocenten te ontwikkelen dat hen moet toerusten op het stimuleren van actieve muziekbeoefening door doelgroepen die wij nu nog niet goed bereiken. Aan dit programma, dat loopt tot juni 2015, nemen ongeveer 15 docenten deel.

Autonoom onderdeel is de Popschool waar jongeren van 13 tot 18 jaar deelnemen aan een driejarig traject waarbij zij alle facetten van het spelen in een popband leren kennen. Het is een gewilde en populaire leerroute onder leiding van Harry van Lier. Dit jaar namen 27 jongeren hieraan deel en verzorgden verschillende optredens, onder andere in Simplon.

Leerlingen die zich snel ontwikkelen en sterk gemotiveerd zijn kunnen worden geselecteerd voor deelname aan de Talentklas. Daar krijgen zij langer les, kunnen kiezen voor een tweede instrument en treden een aantal malen per jaar op. Dit jaar verzorgden de 17 leerlingen drie optredens voor een publiek van 220 mensen.

Door Huub van t Hek werd een lezingencyclus over klassieke muziek verzorgd voor ongeveer 20 belangstellenden. Violoncelist Bram van der Waal verzorgde een thema-avond over het bouwen van een viool die door 50 mensen werd bezocht.

Voor de IMC Weekeindschool, aanvullend onderwijs voor jongeren in achterstandsituaties, verzorgden wij drie zondagen popmuziek, tekstschrijven, zang en rap. Er namen 40 jongeren deel aan deze weekenden.

Vanzelfsprekend waren er veel optredens en concerten: in onze eigen Concertzaal, in de Bibliotheek, het UMCG, Simplon en op Noorderzon waar wij de programmering van Podium Zuid verzorgden. Bijvoorbeeld de bekende winter- en zomerconcerten, de Klarinetdag, de Componistenwedstrijd met het Nederlands Blazersensemble en natuurlijk optredens tijdens Eurosonic/Noorderslag en Grunnsonic. In totaal verzorgden wij 35 optredens en concerten.

Amateurs willen optreden en dat geldt zeker voor muziekbeoefenaren. Daarom gaan we onze Concertzaal niet langer alleen voor onze eigen concerten gebruiken maar er een muziekpodium voor iedereen van maken, in navolging van en met dezelfde formule als het VRIJDAG Theater, voorheen Prinsentheater. We hebben de behoefte daaraan onderzocht en een programmeringsteam van muzikanten samengesteld om ons te adviseren over programmering en exploitatie. Ook is een aanpassingsplan gemaakt voor de Concertzaal om de capaciteit te vergroten en de techniek te verbeteren. In 2015 nemen we deze zaal als VRIJDAG Concertzaal in gebruik.

Theater bij VRIJDAG

De Jeugdtheaterschool en de Theaterschool voor Volwassenen voerden hun jaarprogramma uit op basis van de leergangen zoals die in het scholingsplan Theater zijn benoemd. Daarnaast werd een kortlopend aanbod verzorgd op het gebied van cabaret, vrijspel en het doelgroep programma voor senioren, *het Derde Bedrijf*. In totaal namen ongeveer 550 mensen deel aan deze activiteiten, een lichte stijging ten opzichte van 2013. De provinciale regieopleiding die totaal 4 jaar duurt werd dit jaar door 17 deelnemers gevolgd.

Wij vinden het belangrijk dat amateurtheaterspelers zich niet alleen trainen in spelvorm en techniek, maar zich vooral ook ontwikkelen door het spelen van voorstellingen. Daarom hebben wij dit jaar 12 producties uitgebracht die meermalen werden gespeeld; in eigen huis of als gastvoorstelling tijdens bijvoorbeeld Noorderzon en het Bevrijdingsfestival. Een van de producties won in oktober 2014 de prijs van het Noordelijk Theaterfestival.

- De kinderproductiegroep van de Jeugdtheaterschool speelde de voorstelling *KinderACHTIG* over angsten van kinderen.
- Op het Bevrijdingsfestival speelde de Jeugdtheaterschool een korte voorstelling over *Leven in Vrijheid*.
- Tijdens Noorderzon speelde de derdejaarsgroep 9 keer de cabaretvoorstelling *Zeur Niet* met veel succes.
- *Dream on* werd speciaal ontwikkeld voor de nacht van de Kunst en Wetenschap en werd door de Jeugdtheaterschool 5 keer gespeeld.
- De vierdejaarsgroep maakte naast de voorstelling *Batman saves your day* ook de indrukwekkende voorstelling *PunkRock* die wordt beschouwd als een van de meest succesvolle voorstellingen van de laatste 10 jaar en kreeg lovende kritieken. *Punk Rock* gaat over gewapend geweld op een Highschool en maakte veel discussie los met name in het voortgezet onderwijs.
- Tijdens het Jonge Harten Festival werd de voorstelling *Godot is dood* gespeeld onder gastregie van Dorine Niezing uit Amsterdam.
- De Theaterschool voor Volwassenen speelde *De Prins van Fillentino* naar het boek van Geert Kimpen die zelf nauw betrokken was bij deze voorstelling.
- Naar eigen idee van de derdejaarsgroep werd de sferische productie *Onderdruk* gemaakt in nauwe samenwerking met studenten van Minerva.
- De senioren groep maakte de voorstelling *Kinderen van 60* over blijvende hardnekkige gedragspatronen binnen gezinnen. Deze voorstelling werd ook meermalen in een aantal verzorgingstehuizen gespeeld.

Het verdient hier om onze topgroep *het Peloton* extra uit te lichten omdat zij dit jaar twee bijzondere voorstellingen hebben gemaakt. *Bloedbad*, een zelfgeschreven theaterversie van de film *Carnage* van Roman Polanski speelde tien keer en wordt wegens succes nog steeds zo nu en dan in de kleine theaters in de noordelijke regio gespeeld.

De bewegingsvoorstelling *Ratatouille* werd 24 keer gespeeld tijdens Noorderzon en werd de winnende voorstelling op het Noordelijke theaterfestival in oktober 2014

De eerste kerstvoorstelling van VRIJDAG werd dit jaar georganiseerd in de Noorderkerk. Het was een gezamenlijke productie van de afdelingen Theater, Muziek en Beeldende Kunst. *Heksen*, naar het boek van Roald Dahl, speelde 6 keer en trok 1200 bezoekers.

Beeldende Kunst bij VRIJDAG

Onze Beeldende Kunst activiteiten bestaan uit een groot en divers aanbod van cursussen, workshops en lezingen, zowel voor volwassenen als voor jongeren. Speciaal voor kinderen is er de Kinderwerkplaats. Het is ook mogelijk om zelfstandig gebruik te maken van onze voorzieningen in de Open Ateliers. Voor mensen met ambitie bieden we bovendien een tweetal opleidingen aan. Om te inspireren zijn er regelmatig lezingen en worden kunstreizen georganiseerd. En we waren met onze Beeldende Kunst activiteiten ook te vinden op Noorderzon, in het UMCG en op Winterwelvaart. In totaal hebben dit jaar ruim 3800 mensen deelgenomen aan een van deze activiteiten, een enorme stijging ten opzichte van 2013.

Er was voor ieder wat wils dit jaar in de ruim 130 cursussen en workshops. Mogelijkheden om te doen, te kijken, te luisteren. Kortlopend of een traject van 32 weken. Kennismaken of juist verdiepen en specialiseren: een volledige culturele loopbaan voor iedereen die van beeldende kunst houdt. De promotiedag in januari en het Open huis in september werden door 750 mensen bezocht waarna uiteindelijk dit jaar totaal 1553 volwassenen deelgenomen hebben aan onze cursussen en workshops. Omdat wij veel gespecialiseerde faciliteiten hebben op het gebied van onder andere houtbewerking, keramiek, edelsmeden en textiel bieden wij ook Open ateliers aan waar mensen op zondag zelfstandig kunnen werken. Ruim 150 volwassenen en jongeren maakten daarvan gebruik. We organiseerden 4 keer een Fotografencafé voor 120 fotografen.

In de Kinderwerkplaats programmeren we steeds meer kortlopende activiteiten waarbij de instap voor kinderen zo laag mogelijk is. Met name de Vrije Inloop op woensdag, de Kinderkunstcarrousel op zondagmiddag, speciale activiteiten in schoolvakanties en bijvoorbeeld op Noorderzon en tijdens Winterwelvaart worden steeds populairder. De Vrije Inloop en de Kinderkunstcarrousel zijn inmiddels multidisciplinair; kinderen kunnen kiezen tussen beeldende kunst, theater en muziek. Aan de Talentklas Tekenen en schilderen namen 109 kinderen deel. In totaal bereikte de Kinderwerkplaats dit jaar 2189 kinderen.

Samen met Academie Minerva verzorgen we een Vooropleiding met als doel om gemotiveerde leerlingen uit het voortgezet onderwijs op te leiden tot kansrijke eerstejaars studenten aan Minerva. Er namen dit jaar 32 leerlingen deel aan deze opleiding.

Voor mensen die vrijwillig of beroepsmatig werkzaam willen zijn in peuterspeelzalen, naschoolse opvang, basisonderwijs, bejaardenzorg of jeugd- en jongerenwerk bieden wij de gecertificeerde opleiding Creatieve Handvaardigheid aan. De opleiding bestaat uit twee jaren. Aan het eerste jaar namen 12 mensen deel, aan het tweede jaar 8.

Onze lezingen worden georganiseerd rond kunstenaars die werken met uiteenlopende media en materialen. Acht kunstenaars werden uitgenodigd voor een lezing en trokken gezamenlijk ongeveer 130 bezoekers. Onze kunstreizen gingen dit jaar naar Kokoschka in Museum Boijmans van Beuningen, het nieuwe gebouw van Rem Koolhaas in Rotterdam, Mark Rothko in het Gemeentemuseum Den Haag en Herman de Vries in het Stedelijk Museum Schiedam. Aan deze reizen namen ruim 60 mensen deel, merendeels eigen cursisten.

Wij stimuleren onze cursisten ook om te exposeren en daar ervaring mee op te doen. Dat doen we deels in eigen huis onder begeleiding van een curator maar ook elders, zoals in leegstaande winkelpanden die wij daarvoor tijdelijk als galerie inrichten. Een bijzondere tentoonstelling, *Uitbundig gedekte tafel*, verzorgden wij in het Provinciehuis van Groningen.

Cultuureducatie bij VRIJDAG

In opdracht van de gemeente Groningen wordt vanaf 2012 een ondersteuningsprogramma voor Cultuureducatie in het onderwijs uitgevoerd. De opdracht bestaat uit het beleidsmatig ondersteunen van scholen en cultuuraanbieders om te komen tot een kwalitatief schoolbeleid en uitvoering ervan op het gebied van kunst en cultuur.

Bij het ontstaan van VRIJDAG, dus na de fusie, moesten wij constateren dat de tot dan gevolgde werkwijze vanaf 2012 onvoldoende aansloot bij de dagelijkse praktijk in het onderwijs en bij culturele aanbieders in de stad. Daarom werd afgesproken dat wij in 2014 een nieuw stedelijk beleidskader zouden ontwikkelen. In september hebben wij dit plan onder de titel *Samen doen* gepresenteerd. Het plan is geschreven samen met Erfgoedpartners/ Museumhuis en met diverse scholen en culturele instellingen in de stad. In oktober werd door de gemeente Groningen aangegeven dat zij dit plan graag verder uitgewerkt wilde zien in een pilotproject. Daarvoor werd een klankbordgroep Primair Onderwijs (PO) scholen ingericht en werden de kaders van een nieuw cultuurmenu en de pilot cultuurcoach gedefinieerd. De gemeente Groningen zette deze ontwikkeling in november 'on hold'.

Binnen de gemeentelijke opdracht hebben wij dit jaar het volgende gerealiseerd:

- Om een goed functionerend netwerk tussen onderwijs en cultuuraanbieders in stand te houden hebben wij twee keer een bijeenkomst georganiseerd. De eerste bijeenkomst had als thema *Haken en ogen in Cultuureducatie* en werd georganiseerd in Forum Images. Er waren 7 cultuurcoördinatoren, 21 culturele instellingen en 8 Beroepskunstenaars in de Klas aanwezig. De tweede bijeenkomst werd georganiseerd rond het thema *Dans* in de VRIJDAG Concertzaal voor 12 cultuurcoördinatoren, 7 kunstenaars, 2 culturele instellingen en 3 directeuren onderwijs.
- Voor het Voortgezet Onderwijs (VO) hebben wij coproducties met een culturele instelling georganiseerd; tussen het Praediniusgymnasium en Kunstruimte Sign, het Werkmancollege VMBO en Kunstruimte Sign en het Wessel Gansfortcollege en Infoversum. Totaal namen 105 leerlingen deel aan deze coproducties.
- Er werden 83 adviesgesprekken gehouden met PO scholen, 25 adviesgesprekken met VO scholen, en 59 gesprekken met culturele instellingen.
- De website van Cultuureducatie Stad werd dit jaar gecontinueerd en er werden ideeën voor een upgrade ontwikkeld. Totaal werd de website 8900 keer bezocht. De maandelijkse digitale nieuwsbrieven werden voorzien van een nieuwe vormgeving en gestuurd aan 338 abonnees.
- In het kader van deskundigheidsbevordering werden 2 teamdagen georganiseerd voor 91 leerkrachten van het CSBO Veendam en CSBO de Kimkiel/Fiduciaschool.
- In 2014 werden 53 PO scholen, 88 cultuur aanbieders, 94 Beroepskunstenaars in de Klas, en 20 VO scholen bereikt. De gemiddelde tevredenheid bedroeg 80%.

In het programma CMK Groningen heeft VRIJDAG het zeer succesvolle project *Meesters in de Kunst* ontwikkeld, gericht op deskundigheidsbevordering voor leerkrachten in het speciaal onderwijs. Aan het project namen 55 leerkrachten en 371 leerlingen deel. VRIJDAG maakte deel uit van de Stuurgroep CMK Groningen samen met IVAK, Museumhuis en Cultuurclick en vervulde daar de rol van penvoerder. In november 2014 besloot de Stuurgroep om deze opdracht terug te geven aan de overheden, omdat zij moest constateren dat er onvoldoende basis was om dit programma gezamenlijk goed uit te kunnen voeren.

Ieder Kind Muziek (IKM) biedt kinderen op school de mogelijkheid om structureel muziekonderwijs binnen schooltijd te volgen. In de Oosterparkwijk werd op drie scholen AMV, gitaarles en saxofoonles gegeven voor totaal 275 leerlingen uit groep 3,4,5 en 6. In Beijum werd op 2 scholen viool, blokfluit en hoboles gegeven aan totaal 415 leerlingen uit groep 3,4,5 en 6. In Leeuwenborg is AMV, blokfluit en hoboles gegeven aan 100 leerlingen uit groep 4 en 5. Aan het naschoolse aanbod namen 118 kinderen deel.

Tijdens de Kinderboekenweek voerden we op CSBO de Kimkiel/Fiduciaschool voor 371 leerlingen het dummy-project uit.

Provinciale Amateurkunst bij VRIJDAG

In opdracht van de provincie Groningen geeft VRIJDAG vorm aan de ontwikkeling van de ondersteuningsfunctie voor amateurkunst in de provincie. Doel is meer regie en structuur aanbrengen in het amateurveld, bevorderen van actieve cultuurparticipatie en het verhogen van kwaliteit en vernieuwing. POPgroningen maakt deel uit van deze provinciale opdracht.

Om het amateurveld beter te leren kennen en zichtbaar te maken zijn verschillende acties ingezet. De amateurkunstverenigingen zijn actief benaderd om zich aan te melden op de website die in 2014 verder is uitgebouwd en verbeterd. Op deze site (knakgroningen.nl) kunnen amateurs hun eigen profiel aanmaken, wordt een evenementenoverzicht bijgehouden en is nuttige informatie beschikbaar. Er staan nu 250 profielen op de site, die 1800 keer werd bezocht. Informatievoorziening gebeurt ook door publicaties in nieuwsbrieven van derden (Kunstraad, VGG, VGG) en onze eigen VRIJDAG Nieuwsbrief.

In het nieuwe seizoen starten we met een wekelijks spreekuur voor advies en ondersteuning. Op basis van deze contacten ontwikkelen we ook een algemeen workshopprogramma op gebied van fondsenwerving, regie, tentoonstellen en techniek. In datzelfde kader voerden we een breed onderzoek uit naar amateurdans in de provincie. Het onderzoek, *Bewegen in Dans*, werd in november gepresenteerd op een expertmeeting. Er is voldoende dansaanbod, zo blijkt, maar centrale afstemming en regie ontbreekt. Evenals voldoende gelegenheid om op te treden en onderling contact te leggen en te onderhouden. Deze aanbevelingen en verbeterpunten nemen wij op in ons programma van 2015.

In vervolg op het onderzoek naar popmuziek uit 2013 organiseerden wij in november een tweede expertmeeting met als thema *Geld* voor 65 genodigden.

Ter bevordering van actieve participatie werden in 2014 twee grote projecten ontwikkeld die beide in 2015 worden uitgevoerd. Voor de verkiezing van de *Amateurkunstenaar van het Jaar* werd een concept ontwikkeld samen met RTV Noord waarin het niet gaat om de "beste" amateurkunstenaar, maar om diegene die door zijn amateurkunst de meest waardevolle bijdrage levert aan de samenleving.

Als onderdeel van de landelijke week van de Amateurkunst die het LKCA jaarlijks organiseert is een weekeinde ingevuld met een gratis podium waar amateurkunst-verenigingen zich kunnen presenteren gevolgd door een inspiratiesessie voor de gehele kunst- en cultuur wereld van de provincie Groningen.

Het effect van POPgroningen is een beter klimaat voor de Groninger popcultuur. Het is een kenniscentrum voor (digitale)informatie, contacten en advies en zet zich in als netwerker en spin in het web, verbinder en initiator. Talentontwikkeling krijgt vorm door het creëren van optreedmogelijkheden. Door middel van de eigen website (33.000 bezoekers) en de volgers in de sociale media (2700) weet een groot deel van de doelgroep POPgroningen te vinden. Daarbij worden regelmatig bijeenkomsten georganiseerd en verzorgden de band Orange Skyline en de band The Blind Roofers dit jaar coachingstrajecten voor de doelgroep. Talent ontwikkelen popbands met name door veel op te treden. Daarom organiseren wij eigen projecten als *Grunnsonic* en de *POPgroningen Talent Award* georganiseerd, dit jaar voor ongeveer 5300 bezoekers. Daarnaast optredens binnen grote festivals als Eurosonic, het Bevrijdingsfestival, Graspop Baflo, Oerol, Flinke Pink Leek, Hongerige Wolf, Noorderzon en andere. In 2014 konden in totaal ongeveer 140 bands op deze manier een optreden verzorgen.

Podia bij VRIJDAG

Er zijn in stad en provincie te weinig mogelijkheden voor amateurs om op te treden, een concert te geven of te exposeren. De reguliere podia zijn veel te duur en zijn ook minder geïnteresseerd om amateurs te programmeren. Daarmee zijn amateurs aangewezen op het 'zalen circuit' dat vaak weinig voorzieningen heeft wat betreft techniek en geluid. Omdat wij vinden dat amateurs vooral hun kunsten moeten kunnen laten zien, voor henzelf omdat het nieuwe ervaringen oplevert, en voor de buitenwereld omdat het anderen ook kan stimuleren om zelf aan cultuur te doen, wil VRIJDAG professionele maar betaalbare podia bieden.

Het VRIJDAG Theater is (voorlopig nog) beter bekend als het Prinsentheater en weet zich al jaren de meest geliefde speelplek, vooral voor het amateurtheater. In 2014 werden er 129 voorstellingen gegeven, ongeveer 3x per week, zowel theater als dans en cabaret. Ruim 6000 bezoekers kwamen kijken. Het VRIJDAG Theater is ook een vaste plek geworden in de programmering van Noorderzon, van het Jonge Harten Festival en van het 30 Minuten Los Festival. Er werden dit jaar 3 Open Podia georganiseerd. De voorstellingen maken we bekend via de maandladder van VRIJDAG die breed verspreid wordt en via persberichten. Via Facebook volgden ongeveer 2400 mensen ons theater.

In 2014 hebben we een Podiumplan geschreven voor VRIJDAG waarin we concepten hebben ontwikkeld voor de uitbreiding van onze podiumactiviteiten. De Concertzaal van de voormalige Muziekschool programmeren wij vanaf 2015 actief als podium voor amateurmuzikanten uit de stad en de provincie Groningen, in elk geval voor klassieke muziek, jazz en lichte muziek. Alle muziekverenigingen, koren en ensembles zijn inmiddels daarvoor benaderd en de eerste concerten staan geprogrammeerd. Voor de VRIJDAG Concertzaal voeren we het beheerconcept van het voormalige Prinsentheater door, dus met veel vrijwilligers waardoor de kosten laag kunnen blijven en de betrokkenheid groot is. Naast de plannen voor de Concertzaal gaan we de VRIJDAG Basement in de kelders van de Sint Jansstraat, aan een groep jongeren tussen 15 en 18 jaar in beheer geven. In samenwerking met het Impresariaat en de Evenementenorganisatie van het Noorderpoortcollege willen we vrijdagavonden programmeren voor deze doelgroep. Zowel voor de Concertzaal als voor de Basement zijn bouwkundige aanpassingen noodzakelijk. Deze worden begin 2015 uitgevoerd.

De VRIJDAG Kelder in de Walstraat is al enigszins bekend als expositieplek voor beeldende kunstenaars, zowel professionals als amateurs. Vaak vragen we kunstenaars in de ruimte aan het werk te gaan, want het is voor onze deelnemers aan activiteiten beeldende kunst interessant om te volgen hoe een expositie ontstaat. In 2014 organiseerden wij 8 exposities, waaronder *And ever winding, up en up, Perspective, InsideOutside, Reflex en Grafiek bij VRIJDAG*.

Sociaal domein bij VRIJDAG

Wij kiezen er nadrukkelijk voor om deelname onze activiteiten ook mogelijk te maken voor mensen die niet vanzelfsprekend met cultuur in aanraking komen. Bijvoorbeeld om economische redenen, of omdat zij behoren tot kansarme doelgroepen. Daarmee spreken wij uit dat wij een plek in willen nemen in het sociaal maatschappelijke domein en partner willen zijn van organisaties die daarin actief zijn. In de tweede helft van 2014 hebben wij binnen onze functie *Onderzoek & Ontwikkeling* het onderzoek gestart naar de beste vorm en naar de beste partners waarmee wij onze ambitie kunnen waarmaken. Enerzijds betreft het dan doelgroep onderzoek in delen van de stad die vanuit de gemeente Groningen als aandachtswijken zijn benoemd. Wij verwachten zo meer duidelijkheid te krijgen over waaruit behoeften bestaan en proberen tegelijkertijd, via pilots, ook duurzaam contact te leggen. Anderzijds gaat het om een verkenning onder de maatschappelijke organisaties die in de stad Groningen werkzaam zijn. Daar verwachten wij mogelijkheden van samenwerking en gedeelde uitvoering te realiseren. Tenslotte is ons derde aandachtspunt ons eigen potentieel aan kunstenaar-docenten en hun betrokkenheid bij en mogelijke ervaring met werken in het sociaal domein. In 2014 heeft dat het volgende opgeleverd:

- Doelgroeponderzoek in Beijum en Leeuwenborg maakt duidelijk dat VRIJDAG met een kort en laagdrempelig aanbod de wijken in moet. Kennismaken en ontdekken dat aan cultuur doen wel cool is en ook voor de doelgroep tot de mogelijkheden behoort is de eerste stap. Vandaaruit kan participatie volgen, wellicht in een aantal vervolgactiviteiten. Om kinderen te kunnen bereiken is het van belang hun ouders te betrekken en te enthousiasmeren. Scholen kunnen hier intermediair in zijn, evenals de nieuw op te zetten gemeentelijke wijkorganisaties. Pilots staan geprogrammeerd voor het voorjaar 2015.
- Verkennende gesprekken met Lentis, NOVO, Werkpro, MJD, IsOOkFijn en Stavoor hebben opgeleverd dat VRIJDAG zeker een interessante samenwerking kan aangaan. Algemeen wordt daar erkend dat aan cultuur doen positief bijdraagt aan meedoen en samendoen, het thema wat sterk leeft bij deze organisaties. De wijzigingen in de Wmo maken echter dat voor de meeste organisaties nog onvoldoende duidelijk is wat hun bestaansperspectief vanaf 2015 wordt. Met NOVO en Lentis zijn concrete activiteiten afgesproken en de reeds bestaande samenwerking met Stavoor en IsOOkFijn wordt voortgezet dan wel uitgebouwd. Met de MJD en het CMO is afgesproken dat wij gezamenlijk in stad en provincie Groningen het activiteitenprogramma *Gekleurd Grijs* gaan ontwikkelen, naar voorbeeld van en in samenwerking met het Drentse programma dat door Kunst&Cultuur Drenthe is opgezet.
- Er is een samenwerking aangegaan met GroningenPlus, de belangenorganisatie voor ouderen. Gezamenlijk zullen in de loop van 2015 regelmatig thematische culturele bijeenkomsten worden georganiseerd en er wordt wekelijks een inloopcafé door hen georganiseerd in de Sint Jansstraat, waardoor de aangesloten senioren voor het eerst een plek krijgen - anders dan internet - waar zij elkaar kunnen ontmoeten.
- Kunstenaar-docenten ontwikkelden diverse concepten voor doelgroep activiteiten zoals *Jong van Hart* (muziek), *de Derde Helft* (theater), en *Muziektheater in de wijk voor ouderen* een combinatieaanbod van theater en muziek. Hierbij werken wij nauw samen met het lectoraat van het Kenniscentrum Kunst&Samenleving en de Innovatiewerkplaats Healthy Aging van de Hanze Hogeschool.

Organisatie bij VRIJDAG

Na de fusie in juli 2013 onderging de nieuwe organisatie een brede herinrichting, omdat de ambities voor de toekomst een herverdeling van taken en beter benutten van aanwezige competenties noodzaakten. Eind 2013 was het nieuwe organisatiemodel gereed en kon worden begonnen met het plaatsen van de ondersteunende mensen op de juiste plekken. Nieuwe functies werden beschreven en via procedures werden in januari 2014 medewerkers benoemd. Voor een aantal mensen zijn coachings- en opleidingstrajecten gestart. In het najaar van 2014 werd een ontwikkelingstraject gestart voor muziekdocenten. Omdat onvoorzien de beoogde directievoering bij de fusie was teruggebracht met 1fte werd interim versterking ingehuurd met name op het gebied van communicatie en websiteontwikkeling. Op personeelsgebied was het een jaar vol veranderingen die veel veerkracht hebben gevraagd van onze medewerkers. Desondanks lag het ziekteverzuim op 3,7%, een stuk lager dan het landelijk gemiddelde. In 2014 werkten bij ons 99 mensen in loondienst, 66 mensen op ZZP basis en 44 mensen als vrijwilliger.

De activiteiten vonden plaats over de drie gebouwen: Sint Jansstraat, Walstraat en Noorderbuitensingel. In het kader van de gewenste integratie van de verschillende kunstvormen, worden activiteiten - voor zover mogelijk - gespreid over alle locaties. Dat is met name niet altijd mogelijk met de muziekactiviteiten. De gebouwen worden door VRIJDAG gehuurd van stichting Eenhoorn en van de gemeente Groningen. Bij de fusie is door ons de noodzaak benoemd om één gezamenlijke plek te vinden voor de huisvesting, ook vanwege efficiëntie. Elk pand heeft op dit moment eigen horeca, beheer, schoonmaak en onderhoud en is 5 tot 6 dagen per week geopend van 08:00 tot 23:00 uur. Het plan dat is ontwikkeld voor gezamenlijke huisvesting aan de Sint Jansstraat, heeft in 2014 bij de gemeente Groningen geen prioriteit gekregen waardoor er geen voortgang is geboekt.

In oktober vonden verkiezingen plaats voor de eerste Ondernemingsraad die dezelfde maand nog aan het werk is gegaan. De OR heeft 5 leden.

De Raad van Toezicht van VRIJDAG bestaat uit 7 leden. Eind 2014 was er een vacature, waarvoor de Ondernemingsraad een voordracht mag doen.

VRIJDAG heeft gekozen voor één centrale huisstijl en voor monobranding. In het voormalige Kunstencentrum bestonden veel merknamen met eigen huisstijl, ook de Muziekschool had eigen namen voor verschillende onderdelen. Er kwam dus een centrale afdeling PR & Marketing die zich in 2014 voornamelijk heeft gericht op het lanceren en laden van de naam VRIJDAG middels posters, flyers, maandladders, sociale media en een nieuwe website. De bouw van de website duurde langer dan voorzien, waardoor in 2014 nog niet alle websites van voor de fusie konden worden geïntegreerd in de centrale website bijvrijdag.nl.

- 10.000 mensen ontvangen maandelijks de digitale VRIJDAG Nieuwsbrief.
- 168.000 mensen bezochten onze website(s).
- 104 artikelen verschenen sinds de lancering in juni over VRIJDAG in de gedrukte en digitale media.

Facts & Figures bij VRIJDAG

Deelnemers	Activiteiten bij VRIJDAG	2014	2013
Totaal bereik	Alle activiteiten	25.440	19.467
Muziek	Lessen	994	816
	Cursussen	383	232
	Ensembles	333	207
	Talentklas	17	16
	Lezingen	70	32
	Popschool	27	45
	Weekeindschool	40	40
	Totaal	1.864	1.388
Theater	Jeugdtheaterschool	327	322
	Theaterschool voor Volwassenen	226	212
	Regieopleiding	17	-
	Totaal	570	534
Beeldende Kunst	Cursussen volwassenen	1.402	1.296
	Korte activiteiten volwassenen	151	94
	Cursussen kinderen	299	196
	Korte activiteiten kinderen	1.999	538
	Vooropleiding Minerva	32	34
	Opleiding Creatieve Handvaardigheid	20	24
	Lezingen en reizen	180	229
	Totaal	4.083	2.411
Cultuureducatie	Adviezen	167	145
	Deelnemers Netwerk bijeenkomsten	60	160
	Deskundigheidsbevordering	91	-
	Deelnemers Co producties	105	75
	Deelnemers Meesters in de Kunst	421	-
	Deelnemers Ieder Kind Muziek	908	754
	Kinderboekenweek	371	-
	Totaal	2.123	1.134
Provinciale Amateurkunst	Adviezen	20	-
	Profielen KNAK site	250	120
	Expertmeeting	140	60
	POPgroningen bands	140	120
	Totaal	550	300
Bezoekers Podia etc	VRIJDAGTheater	7.200	7.400
	VRIJDAGConcertzaal	3.000	2.100
	Bezoekers Popgroningen	5.300	3.800
	Bezoekers Open Huis	750	400
	Totaal	16.250	13.700
Websites	Activiteiten bij VRIJDAG	2014	2013
Bezoekers Websites	BijVRIJDAG	114.568	-
	Cultuureducatiestad	8.981	3.770
	KNAK	1.793	-
	POPgroningen	33.000	30.000
Abonnee's Nieuwsbrieven	Nieuwsbrief Vrijdag	10.000	-
	Nieuwsbrief Cultuureducatie	338	300
	Totaal	168.612	34.070

Samenwerken bij VRIJDAG

In 2014 werkten wij samen met:

Academie voor Popcultuur, Academie Minerva, Admoveer, Bar Meneer Jansen Appingedam, Beatrix Kinderziekenhuis, Beerenstijn Veendam, Bevrijdingsfestival Groningen, Bibliotheek Groningen, Boelies Pub Winschoten, Buckshot, CMO Groningen, Cultuurclick, De Etage, De Plu Winsum, De Toeter Veendam, De Troubadour, De Walrus, Echt Erik Radio Compagnie, Eurosonic/Noorderslag, Festival der Aa, Flinke Pink Leek, Flinders cafe Schuitendiep, Forum Images, FOX Stadskanaal, Grand Theatre, Graspop Baflo, Groninger Archieven, Groninger Poparchief, Groningen Popstad BV, GroningenPlus, het Houten Huis, Hongerige Wolf, Hensen Audio Oude Pekela, IMCWeekeindschool, Infoversum, IVAK Delfzijl, Jongeren centrum Express Uithuizen, Jongeren centrum Avalon Zuidhorn, Jonge Harten Festival, KIC Festival Hoogezand, Kunstwurk Leewarden, Kunstruimte Sign, Kunst&Cultuur Drenthe, LabNoord, Nachtcafe Warhol, MJD, Marketing Groningen, Nacht van de Kunst&Wetenschap, Museumhuis/Erfgoedpartners, Nederlands Blazersensemble, Noorderpoortcollege Kunst en Media, Noordermedia, Noorderzon, Oerol, OOG TV, Pagepop Stadskanaal, Pand 48, Pop.NL, Pier K, Prins Claus Conservatorium, Provinciehuis Groningen, RTV Noord, Punt 1 Leek, Scherpe Oren OOG Radio, Santelli, Simplon, Stavoor, Stadsschouwburg/Oosterpoort, de Steeg, stichting Groningen Noord, stichting Oude Groninger Kerken, Synagoge Groningen, Subsonic, The Crown, UMCG, Vera, Westerhaven Muziek, Winterwelvaart, 3 voor 12 Groningen.